

† **Anton Hribar.** Zopet žaluje Slovenija na grobu moža, ki si je pridobil veliko zaslug za slovenski národ, posebno na Vipavskem in na Goriškem. Dne 8. maja je umrl v Gorici po daljši bolehavosti, a po krajši pravi bolezni *Anton Hribar*, voditelj na c. kr. deški vadnici, nenavadno vešč in spreten pevec in pevovodja. Njegove nenavadne zasluge za cerkveno in narodno petje se bodo mogle šele s časom popolnoma oceniti.

Anton Hribar se je rodil v Gorenjem Tuhinju pri Kamniku na kranjsko-štajerski meji leta 1839. Ljudsko šolo je zvršil v Kamniku, spodnjo gimnazijo v Ljubljani. Drugo-šolec na gimnaziji je prišel v Alojzijevo, v katerem je ostal kot odličnjak do zvršene četrte šole. Tedaj se ni mogel dalje ustavljati svojemu poklicu in nenavadnemu veselju do cerkvene godbe, ki se je takrat jedino le na učiteljskih gojila, ter je stopil v tedanji preparandij, da bi imel priliko baviti se z orgljami in cerkvenim petjem vse svoje življenje. Dovršil je preparandij z izvrstnim vspehom v dveh letih in šel kot začasni podučitelj v Loko, kjer je prišel v dotiko z ondotnim duhovnikom Ant. Globočnikom, umrlim v Gorici. Leta 1860. prišel je kot učitelj v Vipavo, kjer je v malo letih, katera je ondu prebil, cerkveno in národno petje povzdignil do take stopinje, na kakeršni ni bilo v ónih krajih ni prej ni poznej. V župnijski cerkvi so peli izvrstno in k shodu v Log je vrelo ljudstva tista leta prav mnogo tudi zaradi nepopisljivega petja. Vipavski pevci so sloveli tisti čas po vsem Vipavskem in Goriškem. V Gorici je nastopil Hribarjev Vipavski pevski zbor leta 1862. in 63. v čitalnici s takim vspehom, da mu je donela splošna hvala od Slovencev in Neslovencev. Ranjki Jurij Grabrijan, dolgoletni dekan Vipavski, poznal je dobro ranjkega Hribarja kot izvrstnega pevovodjo in učitelja; zato ga je srčno rad imel.

Leta 1864. dobi Hribar službo v Gorici na c. kr. deški vadnici, tedanji normalni glavni šoli. Tudi tukaj ostane zvest svojemu poklicu, to je: orgljam, katere je vedno rajši imel nego klavir ali harmonij, ter cerkvenemu petju, katero je poučeval v raznih zavodih, dasi je čislal in učil tudi svetno petje. Njegove skladbe so večinoma cerkvene vsebine, in tudi necerkvena njegova dela spominjajo na cerkvena pravila, tako Slavček, Slovan, Prisega, Kviško sinovi; zložil je raznih kantat o prilikah in napeve Klodičevemu delu »Novi svet«. Kakor v Vipavi, tako je tudi v Gorici pričela s Hribarjem nova doba raznovrstnemu petju.

Hribar je prevzel v Gorici pevovodstvo v čitalnici, kjer se je petje pod njegovim vodstvom tako marljivo gojilo in popolnilo, da je šlil čitalniški zbor daleč okoli. Takrat so se prirejale v čitalnici pogoste in krasne veselice. Po Hribarjevem prizadevanju se je ustanovil bil »Slavec«, pevsko društvo, ki je živelo, dokler je mogel Hribar záaje delovati. Bolehnost in druge razmere so zavirale v zadnjih letih, da se ni mogel pečati s poučevanjem národnega petja s prejšnjim ognjem; ali kadar je prilika nanesla, videlo se je, kako moč je imel ranjki na pevce. Ko je bil cesar leta 1882. v Gorici, zbral je Hribar zadnjič velik zbor okoli sebe. Še par dnij pred cesarjevim prihodom ni bilo znano, ali nastopi pevski zbor javno na Rojicah ali ne; a komaj je bilo to določeno, že je imel »general« 200 pevcev okoli sebe, ki so na Rojicah tako krasno peli, da jim je došla pohvala od vseh strani in od samega cesarja. Naslednje leto je sodeloval ranjki pri koncertu na morji, ki se je napravil v čast cesarja v Trstu. Še pri pogrebu ranjkega Erjavca je vodil petje v cerkvi sv. Ignacija; a zdaj so peli njemu žalostinko v prvostolni cerkvi. V svojem občevanju s pevci je bil Hribar mehkega, prijateljskega značaja, tako da ni nikogar žalil ali odurno odrival, ampak vsakega pridobil záse. Na tukajšnjem učiteljski in na višjem gimnaziji poučeval je petje, dokler mu je zdravje dopuščalo.

Kot učitelj je bil ranjki Hribar vesten in prevesten; njegova neumorna delavnost in vsestranska natančnost je gotovo mnogo prikrajšala njegovo življenje. Bil je rahlega,

občutljivega srca in je znal pridobiti srca svojih učencev v kratkem času. Radi njegovih zaslug na učnem polju mu je podelil presvetli cesar zlati križec za zasluge. Ranjki je bil blag značaj in dober prijatelj; za narod in narodna društva daroval je svoj čas in denar; zato je umrl po navadi narodnih delavcev — revež. Svojo družino je presrečno ljubil in še na smrtni postelji je priporočal, naj prijatelji podelijo njegovi družini, kar so namenili njemu za vence in trakove. Tako se je tudi zgodilo in darovi so bili toliko obilnejši. Okoli mrtvaškega voza ni bilo vencev (razven 3), a sprevod je bil krasen in mnogoštevilčen ter je kazal, kako visoko je bil čislán mož-šolnik po volji božji. Svojo bolezen (sušico) prenašal je jako udano in je umrl, kakor je živel, — veren kristijan. Naj v miru počiva blagi pokojnik in spomin na njegova dela naj sveti naslednikom kot luč pri delu v šoli in zunaj nje.

»Soča«.

Preširnova podoba. Olnato podobo vélikega pesnika našega dr. Fr. Preširna, katere je narod naš doslej jako pogrešal, naslikal je g. *Srečko Magolič* v Ljubljani ter nam jo te dni poslal na ogled. Portret je posnet po izvorniku *Kurza pl. Goldensteina*, kateri je leta 1850. Preširna po spominu naslikal in sliko prodal gosp. Franu Potočniku, prijatelju Preširnovemu, sedaj v pokoji živočemu c. kr. stavbnemu svetovalcu v Ljubljani. Sedaj je lastnik te slike prof. Fran Levec. Magoličeva slika je prav lepo delo. Ne bomo obširneje opisavali te podobe, temveč opozarjamo le slovensko inteligencijo, posebno pa slavne čitalnice in bralna društva, naj pridno posežejo po nji; kajti v nobenem narodnem društvu, v nobenem stanovanju odlične imovite narodne obitelji ne bi se smela pogrešati podoba največjega pesnika našega. — Podoba se dobiva v treh veličinah, in sicer: v prirodni veličini po 35 gld., v dveh tretjinah prirodne veličine po 25 gld., in v jedni tretjini po 15 gld. v krasnem okvirji in po tuine prosta pri izdelovalci v *Gradaških ulicah* št. 16 v Ljubljani. Naroča se najlože po poštni nakaznici, ali pa se slika pošilja z dovoljenjem naročnikovim tudi proti poštnemu povzetju.

Ivan Trnski nam je poslal naslednje pismo:

»Slavnomu uredništvu Ljubljanskoga »Zvona«.

Liepa hvala na uvrščaju Starčeva pisma o mojoj svečanosti u 6. broj »Zvona« i liepa hvala, što mi je slavno uredništvo dva primjerka toga broja, jedan u Zagreb, a drugi v Kamnik, gdje sada boravim, dostaviti izvolilo.

Dični me Slovenci odlikovahu svojom pažnjom za mladih ljeta, kao i sada na kraju mojega vieka, Slovenka je bila moja nezaboravljena pokojna druga, možete mi vjerovati, da sam svih Slovenaca i slavnoga uredništva

iskreni štovalec i prijatelj

Ivan Trnski.«

U Kamniku 10. junija 1887.

Gledališki oder v Rudolfovem. Ni nas sicer misel ponavljati in premlevati že tako priznane resnice, kako važno je gledališče vsakemu narodu, vendar si ne moremo kaj; da ne bi rekli, da je gledališče, če le kje, gotovo v manjših krajih (in tu sém nam je prištevati tudi naša mala mesta po deželi) jako potreben zavod. Po kmetih nima človek ónih duh razvedrujočih, srce pobražujočih prilik, kakor po velicih mestih. Tam je človek celó v zadregi kateri duševni užitek naj si privoščí danes, kateri jutri; na izbor ima deklamatoričnih, muzikaličnih, govorniških in drugih produkcij. Vsak teh duševnih užitkov pak bistri um, blaži srce, seveda če izvirajo iz čistega studenca. Malomeščanu je ta dušna paša zaprta. V jednoličnem teku odvija se mu nit življenja, vedno isti opravki, isti pogovori, isti dolgočasni obrazi. Če se mu ponudi kdaj prilika, udeležiti se kacega pevskega večera, šteje tak dan med praznike; saj je vendar človeku vcepljena v dnu srca potreba, stopiti kdaj čez trde in njegov duh